

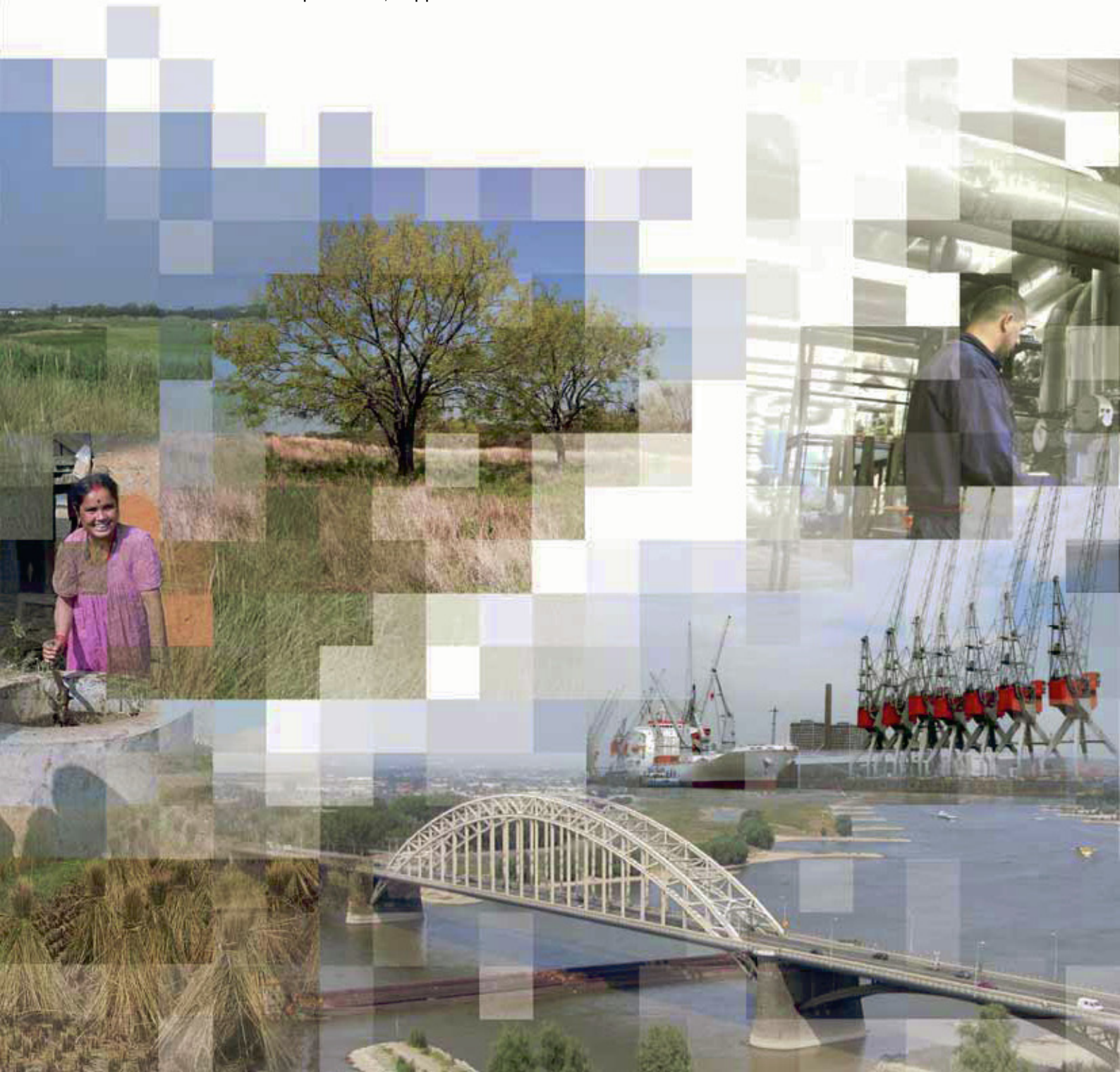

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bestemmingsplan Verblijfsrecreatie- terreinen Steenwijkerland

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

26 april 2013 / rapportnummer 2770-22

1. Oordeel over het Milieueffectrapport (MER)

De gemeente Steenwijkerland heeft het voornemen om het bestemmingsplan “Verblijfsrecreatieterreinen Steenwijkerland” vast te stellen. Dit bestemmingsplan maakt ontwikkelingen mogelijk op 37 bestaande recreatieterreinen. Omdat significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden ten gevolge van dit voornemen niet op voorhand konden worden uitgesloten wordt voor de besluitvorming de plan-m.e.r.-procedure doorlopen.

Het MER is opgesteld voor besluitvorming over het onderhavige bestemmingsplan én over het bestemmingsplan buitengebied. In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna ‘de Commissie’)¹ zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER, voorzover het de besluitvorming over het bestemmingsplan verblijfsrecreatieterreinen betreft. De Commissie gaat in dit advies niet in op de besluitvorming over het bestemmingsplan buitengebied.

Het MER en de Passende beoordeling zijn goed toegankelijk – mede door gebruik van ondersteunend kaartmateriaal – en bevatten een gedegen en op enkele onderdelen zeer gedetailleerde analyse van de mogelijke effecten van het voornemen. De Commissie is van oordeel dat het MER de essentiële informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te wegen in de besluitvorming. Op basis van het MER is het ontwerpbestemmingsplan aangepast ten opzichte van het voorontwerp, zodat negatieve milieueffecten voorkomen of beperkt kunnen worden.

Hierbij plaatst de Commissie wel de kanttekening dat het ontwerpbestemmingsplan niet geheel aansluit bij het alternatief uit het MER dat geen aantasting van natuurlijke kenmerken met zich mee brengt. Op basis van het MER en de Passende beoordeling concludeert de Commissie namelijk dat aantasting van natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden Weerribben en De Wieden als gevolg van het voornemen niet kan worden uitgesloten, door mogelijke verstoring van broedvogels en toename van stikstofdepositie.

Wel kan uit de Passende beoordeling worden afgeleid dat geen aantasting van natuurlijke kenmerken plaatsvindt als het “70 m²-scenario” wordt uitgewerkt tot een volwaardig alternatief, of wanneer een ander scenario wordt gecombineerd met mitigerende maatregelen.

In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar oordeel toe.

---

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens vindt u in bijlage 1 bij dit advies of op www.commissiemer.nl.

2. Toelichting op het oordeel

MER voor meerdere bestemmingsplannen

De Commissie constateert dat het lastig is om uit het MER en de Passende beoordeling de informatie af te leiden die specifiek van toepassing is op het bestemmingsplan verblijfsrecreatieterreinen. Zo wordt in de samenvatting van het MER niet ingegaan op dit plan en vallen sommige recreatieve ontwikkelingen (Bed & Breakfast en minicampings bij agrarische bestemmingen en enkele specifieke recreatieterreinen) buiten de reikwijdte van het besluit. Hierdoor ontbreekt een integraal beeld van de ontwikkelingen in het plangebied en zijn cumulatieve milieugevolgen moeilijk te beoordelen.

Effectbepaling

In het MER en de Passende beoordeling is de effectbeoordeling voor een groot deel gebaseerd op aannames. Op basis van scenario's voor uitbreiding van verblijfsrecreatie zijn aannames gedaan over de toename van het aantal overnachtingen. Dit is vertaald naar toename van de recreatiedruk op natuurgebieden in het algemeen en specifiek (per seizoen, per locatie), mede op basis van een aanname over de verhouding tussen dagrecreatie en verblijfsrecreatie. De Commissie vindt de aannames navolgbaar en voldoende onderbouwd, maar constateert dat dit leidt tot relatief grote onzekerheidsmarges voor de werkelijke effecten.

Verstoring broedvogels

In de Passende beoordeling is een uitgebreide analyse opgenomen van de mogelijke gevolgen voor verstoring van broedvogels in De Wieden en Weerribben. Deze analyse is specifiek gericht op een selectie van vier kwalificerende soorten uit een totaal van een tiental min of meer verstoringgevoelige broedvogelsoorten en even zovele niet-broedvogelsoorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn vastgesteld. Deze vier soorten kunnen worden beschouwd als representatief en zijn in zodanige mate aanwezig dat modellering mogelijk is. Uit deze analyse blijkt:

- dat voor enkele van deze soorten geldt dat deze in een slechte staat van instandhouding verkeren;
- dat het voornemen in het "worst case scenario" leidt tot een toename van de verstoring van deze soorten, voornamelijk door toename van de waterrecreatie.

Op grond hiervan kunnen significante gevolgen voor deze soorten niet worden uitgesloten. Voor enkele soorten is de invloed van verstoring alleen in het broedseizoen relevant, maar specifiek voor de roerdomp geldt dat verstoring in elk seizoen een knelpunt kan vormen.

Stikstofdepositie

Uit de Passende beoordeling blijkt dat de toename van recreatief verkeer kan leiden tot een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. In cumulatie bedraagt deze toename volgens de Passende beoordeling maximaal 1–5 mol. Op basis van de ligging van de meest stikstofgevoelige habitats en aannames over de verkeerstoename op specifieke ontsluitingswegen² wordt de maximale depositietoename geschat op enkele tienden mol/ha/jaar. Gesteld wordt dat deze toename niet significant is, maar een ecologische on-

---

² De Commissie vindt de verkeersanalyse voldoende onderbouwd, maar moeilijk navolgbaar doordat deze niet wordt ondersteund met kaartmateriaal.

derbouwung hiervan ontbreekt. Bij iedere toename in een al overbelaste situatie neemt het risico op ecologische effecten toe en kan aantasting van natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden optreden.

Mitigerende maatregelen

De Passende beoordeling beschrijft enkele mogelijke mitigerende maatregelen om verstoring van broedvogels tegen te gaan, waaronder het afsluiten of omleiden van vaarroutes en het creëren van extra rustgebied en nieuwe moerasgebieden. Hoewel de Commissie verwacht dat deze maatregelen effectief kunnen zijn, zijn deze nog onvoldoende concreet uitgewerkt om de zekerheid te kunnen bieden dat aantasting van natuurlijke kenmerken voorkomen kan worden.

Conclusie en aanbevelingen

Op basis van bovenstaande moet worden geconcludeerd dat het voornemen in de huidige vorm niet uitvoerbaar is, vanwege mogelijke aantasting van natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden. Deze conclusie is gebaseerd op de analyse van het worst case scenario, waarin een aanzienlijke toename van het aantal jaarlijkse overnachtingen plaatsvindt. Andere scenario's, die uit gaan van andere standplaatsoppervlaktes en/of een kleiner aantal standplaatsen, leiden tot minder of geen effecten³. Aantasting van natuurlijke kenmerken is wel uit te sluiten als via het bestemmingsplan actief gestuurd wordt op het "70 m²-scenario" of wanneer een ander scenario (bv het in het MER beschreven "55 m²-scenario") wordt gecombineerd met mitigerende maatregelen. Dit kan alleen als dit scenario daadwerkelijk tot een alternatief kan worden omgevormd waarbij aantasting van de natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden niet optreedt.

Uit het ontwerpbestemmingsplan blijkt dat het voornemen zodanig is aangepast, dat het "worst case scenario" uit het MER en de Passende beoordeling niet kan optreden. In het ontwerpbestemmingsplan zijn standplaatsoppervlaktes en aantal standplaatsen zodanig gereguleerd, dat het voornemen vrijwel overeen komt met het "55 m²-scenario". Mitigerende maatregelen zijn nog niet concreet uitgewerkt.

- De Commissie adviseert om bij de besluitvorming nader te onderbouwen hoe aantasting van natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden zal worden voorkomen. Daarbij kan gedacht worden aan:
  - het in het bestemmingsplan vastleggen van het "70 m²-scenario" of het nader uitwerken en vastleggen van mitigerende maatregelen (in combinatie met een ander scenario) en bepalen van de effectiviteit daarvan;
  - het nader (ecologisch) onderbouwen van de conclusie ten aanzien van de effecten van stikstofdepositie.

---

³ Bij de recreatiescenario's in de Passende beoordeling blijken bij lagere dichtheden (grotere standplaatsen van bijvoorbeeld 70 m² in plaats van 40 m²) de negatieve effecten niet op te treden.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: College van burgemeester en wethouders van de gemeente Steenwijkerland

Bevoegd gezag: gemeenteraad van de gemeente Steenwijkerland

Besluit: vaststellen van het bestemmingsplan verblijfsrecreatieterreinen

Categorie Besluit m.e.r.:

plan-m.e.r. vanwege passende beoordeling

Activiteit: het bestemmingsplan is kaderstellend voor ontwikkelingen op 37 bestaande verblijfsrecreatieterreinen in de gemeente Steenwijkerland

Bijzonderheden:

Het MER is opgesteld voor het bestemmingsplan verblijfsrecreatieterreinen en het bestemmingsplan buitengebied van de gemeente Steenwijkerland. Dit advies heeft uitsluitend betrekking op het MER voor zover het de besluitvorming over het bestemmingsplan verblijfsrecreatieterreinen betreft.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in Staatcourant van: 5 maart 2013

ter inzage legging MER: 6 maart tot en met 16 april 2013

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 7 maart 2013

toetsingsadvies uitgebracht: 26 april 2013

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

dhr. drs. ing. J. Bout (voorzitter)

dhr. drs. S.R.J. Jansen

dhr. drs. P.J. Jongejans (secretaris)

dhr. ir. W.H.A.M. Keijsers

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus

op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- planMER bestemmingsplan Buitengebied en Verblijfsrecreatieterreinen, Tauw, 22 februari 2013
- Passende Beoordeling Bestemmingsplannen Buitengebied en Recreatieterreinen Steenwijkerland, Altenburg & Wymenga, 12 februari 2013

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Bestemingsplan verblijfsrecreatieterreinen Steenwijkerland

ISBN: 978-90-421-3756-1

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

